

Rapport

Datum: 7 juli 2005

Rapportnummer: 2005/189

3[Author ID1: at Tue May 10 11:57:00 2005]de[Author ID1: at Tue May 10 11:57:00 2005] versie, RF[Author ID1: at Tue May 10 11:57:00 2005][Author ID1: at Tue May 10 11:57:00 2005]

[Author ID1: at Tue May 10 11:57:00 2005]

KLACHT

Verzoekster klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Haaglanden haar bromfiets op 17 juni 2003 in beslag heeft genomen.

Voorts klaagt verzoekster erover dat de betrokken ambtenaar geen toonbriefje heeft afgegeven na het in beslag nemen van haar bromfiets.

Ten slotte klaagt verzoekster erover dat de betrokken politieambtenaar zijn naam niet heeft genoemd, ondanks het feit dat verzoekster hier tweemaal om vroeg.

BEOORDELING

Algemeen

1. Verzoekster werd op 17 juni 2003 -->staande gehouden[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] door een politieambtenaar van het regionale politiekorps Haaglanden, vanwege het feit dat ze geen bromfietshelm droeg en er geen verzekeringsplaatje op haar bromfiets was bevestigd. Toen de politieambtenaar haar vroeg naar een verzekeringsbewijs, kon zij dit niet tonen. De politieambtenaar nam de bromfiets van verzoekster mee naar het politiebureau en gaf haar een bekeuring voor het niet dragen van een helm en het rijden met een bromfiets zonder dat deze was voorzien van een geldige verzekeringsplaat.
  2. Verzoekster tekende vervolgens beroep aan tegen de beschikking voor het niet dragen van een helm. De officier van justitie deelde op 8 december 2003 in zijn beslissing op het beroep mee dat er niet tijdig aan het verzoek om commentaar te leveren op het in het verzoekschrift gestelde was voldaan en dat hij de beschikking vernietigde.
  3. Op 22 september 2003 diende verzoekster een klacht in bij de politie met betrekking tot -->de staandehouding[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] op 17 juni 2003. Per brief van 23 oktober 2003 verklaarde de loco-burgemeester van Zoetermeer de klacht van verzoekster niet gegrond.
- I. Ten aanzien van het in beslag nemen van de bromfiets van verzoekster

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er in de eerste plaats over dat de betrokken politieambtenaar haar bromfiets op 17 juni 2003 in beslag heeft genomen.

2. Verzoekster schrijft in haar brief van 22 september 2003 aan de korpschef dat zij toen zij werd -->staande gehouden[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] op 17 juni 2003, aan de politieambtenaar vertelde dat zij die dag geen helm droeg, omdat deze de dag ervoor besmeurd was. Bovendien bood zij aan om haar verzekeringsbewijs thuis te gaan halen.

3.1. In het onderzoeksrapport van 15 oktober 2003, opgesteld door politieambtenaar V., komt naar voren dat politieambtenaar J. tijdens het interne onderzoek op 13 oktober 2003 heeft verklaard dat hij de bromfiets van verzoekster "zoals te doen gebruikelijk" naar het politiebureau heeft overgebracht. Hij geeft aan dat verzoekster meerdere malen had aangeboden om haar verzekeringsbewijs thuis op te halen, maar dat hij het ondoenlijk acht om iedere keer wanneer een bestuurder geen verzekeringsbewijs kan tonen, met deze persoon mee te gaan of ter plaatse te wachten. Verzoekster heeft volgens V. dezelfde dag op het bureau haar verzekeringsbewijs getoond en ze heeft toen haar bromfiets meegekregen.

3.2. De loco-burgemeester van Zoetermeer heeft de klacht van verzoekster op 23 oktober 2003 niet gegrond verklaard. De loco-burgemeester geeft aan dat de bromfiets van verzoekster in beslag werd genomen, omdat zij niet ter plaatse kon aantonen dat de bromfiets verzekerd was.

4.1. De korpsbeheerder geeft in zijn reactie van 16 augustus 2004 op de klacht aan dat hij dit onderdeel van de klacht van verzoekster niet gegrond acht. Bij het oordeel van de korpsbeheerder is een brief van de hoofdinspecteur van politie Bo. gevoegd. Deze geeft aan dat de bromfiets van verzoekster overeenkomstig de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten (zie Achtergrond, onder I.) in beslag is genomen, omdat de bromfiets niet was voorzien van een geldige kentekenplaat en zodoende niet vastgesteld kon worden of voor deze bromfiets een geldige verzekering was afgesloten. Bovendien kon verzoekster geen verzekeringsbewijs tonen. De hoofdinspecteur acht de inbeslagneming van de bromfiets rechtmatig.

Voorts geeft de hoofdinspecteur aan dat er geen proces-verbaal van de inbeslagneming van de bromfiets is opgemaakt, omdat de bromfiets dezelfde dag aan verzoekster is teruggegeven nadat zij haar verzekeringsbewijs op het politiebureau had laten zien. De bromfiets kon zonder tussenkomst van het Openbaar Ministerie aan verzoekster worden teruggegeven en daarom hoefde er geen proces-verbaal te worden opgemaakt, aldus Bo. Bij de reactie van de korpsbeheerder is tevens een kopie van de Aanwijzing inbeslagneming verkeersdelicten gevoegd, welke op 1 januari 2004 in werking is getreden.

4.2. Het College van procureurs-generaal schrijft in een reactie van 12 november 2004 op enkele vragen die de Nationale ombudsman stelde naar aanleiding van de klacht van

verzoekster dat artikel 94 Wetboek van Strafvordering (Sv) van toepassing is op de inbeslagneming van de bromfiets van verzoekster (zie Achtergrond, onder IV.). Volgens het College kan krachtens artikel 94 Sv het belang van het onderzoek grond zijn voor inbeslagneming en kunnen alle voorwerpen waarvan verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen in beslag worden genomen. Volgens het College was de bromfiets zowel vatbaar voor verbeurdverklaring (artikel 33a lid 1 onder b, Wetboek van Strafrecht (Sr)), als voor onttrekking aan het verkeer (artikel 36c onder 2 Sr) (zie Achtergrond, onder V.).

Nu er geen bromfietsplaatje op de bromfiets was bevestigd en verzoekster geen verzekeringsbewijs kon tonen, was de inbeslagneming in het belang van het onderzoek en met het oog op mogelijke onttrekking aan het verkeer danwel mogelijke verbeurdverklaring gerechtvaardigd, aldus het College.

Het College geeft voorts aan dat de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten van toepassing is op het in beslag nemen van een bromfiets. De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) is ook van toepassing op bromfietsen, nu een bromfiets immers een motorrijtuig in de zin van de WAM is (artikel 1 WAM), aldus het College.

Voorts schrijft het College in een nadere reactie van 21 december 2004 dat het ontbreken van een verzekeringsplaatje, alsmede het feit dat verzoekster geen verzekeringsbewijs kon tonen, hebben geleid tot het in beslag nemen van de bromfiets. Tevens geeft het College aan dat artikel 30 WAM van toepassing is op bromfietsen en dat het Besluit WAM niet het onverzekerd rijden strafbaar stelt, maar het rijden met een onjuiste of ongeldige verzekeringsplaat.

4.3. De Nationale ombudsman heeft per brief van 12 januari 2005 de volgende vragen gesteld:

- Op grond van welke norm in artikel 94 Wetboek van Strafvordering is de bromfiets van verzoekster in beslag genomen?
- Waaruit had het onderzoek aan de bromfiets kunnen bestaan na de inbeslagneming ervan?

Per brief van 25 februari 2005 reageerde de korpsbeheerder op de nadere vragen van de Nationale ombudsman. Volgens de korpsbeheerder was het rijden op een bromfiets die niet was voorzien van een verzekeringsplaatje en het niet kunnen tonen van een verzekeringsbewijs niet voldoende voor een verdenking van overtreding van artikel 30 WAM (zie Achtergrond, onder II.), omdat verzoekster ontkende dat ze niet was verzekerd. Volgens de korpsbeheerder bleven daarom slechts feiten over die vallen onder de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersdelicten (Wahv, ook wel Wet Mulder

genoemd), en hierop is artikel 94 Sv niet van toepassing. Er was dan ook geen beslag mogelijk, aldus de korpsbeheerder. Ook was de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten niet van toepassing, volgens de korpsbeheerder. De betrokken politieambtenaar heeft dan ook deze Aanwijzing ten onrechte toegepast, volgens de korpsbeheerder.

4.4. Bij de reactie van de korpsbeheerder is een brief van de korpsjurist De., van 21 februari 2005 gevoegd. De. schrijft onder meer dat de betrokken politieambtenaar op grond van het ontbreken van een verzekeringsplaatje en het niet kunnen tonen van een verzekeringsbewijs, heeft aangenomen dat er sprake was van onverzekerd rijden. De brommer is in beslag genomen overeenkomstig de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten. Volgens De. hebben de meeste politiemensen "het gevoel" dat er in deze zaak correct is opgetreden, omdat de politie vaak te maken heeft met mensen die niet de waarheid spreken en daardoor mensen niet op hun woord gelooft. De. heeft contact opgenomen met een medewerker van het College van procureurs-generaal en de officier van justitie die binnen het arrondissementsparket te Den Haag verkeerszaken behandelt. Beiden hebben aangegeven dat de politie terecht vermoedde dat verzoekster op een onverzekerde bromfiets reed. De Aanwijzing en de hersteltermijn van twee weken is slechts van toepassing op onverzekerd rijden, wanneer er een bekende verdachte is, aldus De. Nu verzoekster ontkende, blijven er volgens De. dan alleen feiten over die vallen onder de Wet Mulder, te weten het niet op de brommer hebben bevestigd van een verzekeringsplaatje en het niet kunnen tonen van een verzekeringsbewijs.

Krachtens artikel 2 van de Wahv zijn bij dergelijke feiten voorzieningen van strafrechtelijke en strafvorderlijke aard uitgesloten en is artikel 94 Sv dus niet van toepassing, aldus De.

4.5. Op 4 maart 2005 heeft een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman telefonisch contact opgenomen met het Bureau Verkeershandhaving van het Openbaar Ministerie (verder BVOM) en heeft de vraag voorgelegd of en op welke grond de bromfiets van verzoekster in beslag kon worden genomen. De medewerker van het BVOM liet op 7 maart 2005 weten dat de bromfiets op grond van artikel 94 tweede lid Sv in combinatie met de Aanwijzing inbeslagneming verkeersdelicten in beslag kon worden genomen, en wel op grond van verbeurdverklaring. Nu er bij een bromfiets niet een directe mogelijkheid bestaat om na te gaan of deze is verzekerd (zoals bij een auto gecheckt kan worden via het kenteken bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer), mocht de politieambtenaar de bromfiets in het kader van de waarheidsvinding meenemen naar het politiebureau. Hierbij is van belang of dit naar het oordeel van de opsporingsambtenaar noodzakelijk was (hetgeen in de Aanwijzing staat genoemd).

Beoordeling

-->5. Anders dan de korpsbeheerder en de korpsjurist De. (zie Bevindingen onder 1.4.3. en 4.4.) is de Nationale ombudsman van oordeel dat de feiten van het niet kunnen tonen van

een verzekeringsbewijs en het niet dragen van een verzekeringsplaatje niet vallen onder de werking van de Wet Mulder. Deze feiten zijn strafbaar gesteld in de artikelen 2, 3, 9 en 10a van het Besluit vaststelling bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen en de artikelen 14, 31, 33 en 35 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (zie Achtergrond, onder II.), zodat hierop in beginsel wel voorzieningen van strafvorderlijke aard van toepassing zijn.[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005]

-->6. Het[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Het bestuursorgaan moet bij de belangenafweging in het licht van de realisering van zijn doelstelling anticiperen op de gevolgen van zijn handelen voor de burgers en uit dat oogpunt de voor de burgers minst bezwarende handelwijze kiezen.

-->7.1. Inbeslagneming[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] brengt een ernstige beperking mee van het ongestoord genot van het eigendomsrecht van de beslagene. De beslissing om een voorwerp in beslag te nemen, dient te worden genomen conform de wettelijke bepalingen.

Vastgesteld moet worden of een wettelijke bevoegdheid bestaat op grond waarvan de politie in casu gerechtigd was om de bromfiets van verzoekster in beslag te nemen.

-->7.2. In[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] diverse wettelijke bepalingen is de politie de bevoegdheid toegekend bij verdenking van een strafbaar feit voorwerpen in beslag te nemen. Met inbeslagneming moet een strafvorderlijk doel gediend zijn: verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het inbeslaggenomen voorwerp, waarheidsvinding of het aantonen van wederrechtelijk verkregen voordeel (artikelen 94 en 134 Sv) (zie Achtergrond, onder IV.). In veel gevallen zal wellicht tegelijkertijd meer dan één grond van toepassing zijn. Zoals voor alle dwangmiddelen geldt, moeten ook bij inbeslagneming de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit in acht worden genomen.

-->7.[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005]-->3. Volgens[Author ID2: at Mon May 9 15:42:00 2005] de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten (zie Achtergrond, onder I.) zal bij verkeersdelicten beslag worden gelegd indien dit naar het oordeel van de opsporingsambtenaar voor de bewijsvoering noodzakelijk is, maar de inbeslagneming dient niet langer te duren dan noodzakelijk is in het belang van het onderzoek.

-->7.4. In[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] de Aanwijzing inbeslagneming verkeersdelicten is verder vermeld dat een voertuig in beslag mag worden genomen wanneer het niet aan de wettelijke vereisten voldoet. Voorts kan volgens de Aanwijzing een motorrijtuig in beslag worden genomen op grond van artikel 30 Wet

aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, wanneer er sprake is van een bekende verdachte. Het uitgangspunt hierbij is dat verbeurdverklaring op de terechtzitting zal worden geëist. De bromfiets van verzoekster was niet voorzien van een in artikel 2 van het -->Besluit [Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005]-->Vaststelling bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen en regelen met betrekking tot bewijs van vrijstelling[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] (zie Achtergrond, onder III.) vereiste geldige verzekeringsplaat. Verzoekster kon voorts niet aantonen dat zij wel was verzekerd door haar verzekeringsbewijs te laten zien, maar voerde aan dat haar verzekeringsplaat en -bewijs thuis lagen.

-->8. Nu[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] verzoekster reed op een bromfiets waarop geen verzekeringsplaatje was bevestigd, en zij ook niet middels een verzekeringsbewijs kon aantonen dat de bromfiets verzekerd was, was er volgens de Nationale ombudsman voldoende grond voor de verdenking dat verzoekster op een onverzekerde bromfiets reed.

-->9.[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] Om te kunnen achterhalen of de bromfiets was verzekerd, had nader onderzoek aan de bromfiets kunnen plaatsvinden. [Author ID3: at Wed May 4 12:02:00 2005]Politieambtenaar J. heeft echter [Author ID3: at Wed May 4 12:02:00 2005]niet aangevoerd dat hij de bromfiets van verzoekster voor nader onderzoek in beslag nam. Ook is tijdens het interne onderzoek en het onderzoek van de Nationale ombudsman niet duidelijk geworden waaruit dit eventuele onderzoek zou kunnen bestaan. De Nationale ombudsman acht het dan ook niet aannemelijk dat de bromfiets in beslag is genomen om nader onderzoek hieraan te verrichten, op[Author ID3: at Wed May 4 12:02:00 2005]dat[Author ID3: at Wed May 4 12:03:00 2005]zo[Author ID3: at Wed May 4 12:02:00 2005]dat[Author ID3: at Wed May 4 12:03:00 2005] de waarheid aan het licht gebracht kon worden ter zake van het strafbare feit waarvan de verdenking bestond, namelijk het onverzekerd rijden.

-->10.1. In[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] deze zaak gaat het om de rechtvaardiging van de beslissing van de politieambtenaar om de bromfiets in beslag te nemen.

Politieambtenaar J. heeft bij zijn beslissing tot in beslagneming van de bromfiets van verzoekster een afweging moeten maken tussen het -->kennelijke[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] belang van het in beslag nemen van de bromfiets en het belang van verzoekster om over haar bromfiets te beschikken.

Nu verzoekster reeds bij haar staandehouding had aangegeven dat de bromfiets wel verzekerd was, maar zij deze gegevens en het bromfietsplaatje thuis had liggen, -->was er in casu geen sprake van een bekende verdachte. Derhalve en mede gelet op de relatief[Author ID2: at Mon May 9 15:43:00 2005] -->geringe ernst van het delict (rijden met een onverzekerde bromfiets)[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005] lag het

-->volgens de Nationale ombudsman[Author ID3: at Wed May 4 12:07:00 2005][Author ID3: at Wed May 4 12:07:00 2005] [Author ID3: at Wed May 4 12:07:00 2005]niet in de rede voor politieambtenaar J. om er -->op voorhand[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005] van uit te gaan dat er tijdens de terechtzitting [Author ID3: at Wed May 4 12:07:00 2005]verbeurdverklaring van de bromfiets zou worden geëist.

-->10.2. Uit[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005] het feit dat verzoekster diezelfde dag haar bromfiets heeft teruggekregen, toen zij aantoonde dat zij wel was verzekerd,[Author ID3: at Wed May 4 12:08:00 2005] en het feit dat er geen proces-verbaal van inbeslagneming was opgemaakt, maakt de Nationale ombudsman op dat politieambtenaar J. de bedoeling had dat verzoekster zou aantonen dat zij verzekerd was. De Nationale ombudsman acht het begrijpelijk dat J. hiervoor niet met haar mee naar haar huis wilde gaan of op haar wilde wachten, omdat J. dan niet ingezet zou kunnen worden op andere meldingen. De Nationale ombudsman is -->echte[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005]-->r[Author ID2: at Mon May 9 15:45:00 2005] van mening dat J. verzoekster beter [Author ID3: at Wed May 4 12:09:00 2005]had kunnen vragen om binnen een bepaalde tijd op het politiebureau aan te tonen dat zij wel verzekerd was en haar had kunnen zeggen[Author ID4: at Wed May 4 13:26:00 2005] [Author ID4: at Wed May 4 13:26:00 2005]dat zij bij het niet voldoen hieraan een bekeuring voor onverzekerd rijden zou krijgen. Door dit niet te doen, maar haar bromfiets in beslag te nemen, terwijl hierdoor niet sneller achterhaald kon worden of verzoekster verzekerd was, heeft J. dan ook niet in overeenstemming met het evenredigheidsvereiste gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

-->11. Ten[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005] overvloede overweegt de Nationale ombudsman het volgende.

Krachtens de Aanwijzing inbeslagneming verkeersdelicten (zie Achtergrond, onder I.) dient er bij inbeslagneming steeds een proces-verbaal te worden opgemaakt.

[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005]

11. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste impliceert dat er sprake moet zijn van deugdelijke dossiervorming en dat bestuursorganen soms uit eigen beweging informatie moeten verwerven.[Author ID3: at Wed May 4 12:10:00 2005][Author ID3: at Wed May 4 12:10:00 2005]

12. Hoofdinspecteur van politie Bo. merkt in zijn brief van 11 augustus 2004 op dat er geen proces-verbaal van de inbeslagneming van de bromfiets diende te worden opgemaakt, omdat de bromfiets zonder tussenkomst van het Openbaar Ministerie aan verzoekster is teruggegeven. Dit is echter niet in overeenstemming met de Aanwijzing.

[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005]

13. Nu politieambtenaar J. van de inbeslagneming van de bromfiets van verzoekster geen proces-verbaal heeft opgemaakt en dit wel diende te gebeuren krachtens de Aanwijzing inbeslagneming verkeersdelicten, heeft hij gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.[Author ID3: at Wed May 4 12:11:00 2005]

-->13. Ten[Author ID2: at Mon May 9 15:44:00 2005] overvloede overweegt de Nationale ombudsman voorts het volgende.

Op 23 oktober 2003 heeft de loco-burgemeester van Zoetermeer namens de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden beslist op verzoekers klacht. Blijkens de toelichting op de Klachtenregeling politieoptreden Haaglanden 1994 is de bevoegdheid om dergelijke klachten in eerste aanleg af te doen, met toepassing van artikel 36 van de Politiewet 1993, gedelegeerd aan de burgemeester van de gemeente waar de gedraging waarover wordt geklaagd, heeft plaatsgevonden (zie Achtergrond onder VII.).

De Nationale ombudsman heeft reeds in de jaarverslagen van 1994 en 1997 en in een aantal rapporten over het regionale politiekorps Haaglanden aangegeven respectievelijk geoordeeld dat het niet juist is dat een korpsbeheerder de bevoegdheid tot afdoening van politiekklachten overdraagt aan burgemeesters in de desbetreffende regio. A fortiori is het niet aanvaardbaar dat de afdoening van klachten langs die weg wordt overgedragen aan de loco-burgemeester (zie Achtergrond onder VII.). Deze overwegingen betreffen het klachtrecht voor de politie zoals dat was geregeld tot 1 maart 2004. Op 1 maart 2004 is een nieuw hoofdstuk X van de Politiewet 1993 in werking getreden en sindsdien is hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing geworden op de afhandeling van klachten over de politie. Ook de nieuwe van toepassing zijnde wetgeving biedt geen ruimte voor afdoening van klachten door een ander dan het bestuursorgaan waarover wordt geklaagd.

-->14[Author ID2: at Mon May 9 15:45:00 2005]-->. Voorts[Author ID2: at Mon May 9 15:45:00 2005] merkt de Nationale ombudsman op dat de bij het oordeel van de korpsbeheerder van 11 augustus 2004 meegestuurde kopie van de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten niet van kracht was op het moment dat verzoekster werd stilgehouden. Op 17 juni 2003 was de Aanwijzing van toepassing, welke in werking is getreden op 1 november 1999 (zie Achtergrond, onder I.).[Author ID0: at Thu Nov 30 00:00:00 1899]

[Author ID2: at Mon May 9 15:46:00 2005]

16. Ten slotte merkt de Nationale ombudsman op dat de hiervoor genoemde bewering van de korpsbeheerder en korpsjurist De. in de Bevindingen onder I.4.3. en 4.4. dat de feiten van het niet kunnen tonen van een verzekeringsbewijs en het niet dragen van een verzekeringsplaatje vallen onder de werking van de Wet Mulder, niet juist zijn. Deze feiten vallen niet onder de Wahv, maar zijn strafbaar gesteld in de artikelen 2, 3, 9 en 10a van

het Besluit vaststelling bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen en de artikelen 14, 31, 33 en 35 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (zie Achtergrond, onder II.).[Author ID3: at Wed May 4 11:51:00 2005]

[Author ID2: at Mon May 9 15:46:00 2005]

II. Ten aanzien van het niet afgeven van een toonbriefje

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er in de tweede plaats over dat politieambtenaar J. geen toonbriefje heeft afgegeven nadat hij haar bromfiets in beslag had genomen.
2. De Nationale ombudsman merkt allereerst het volgende op. In de brief van verzoekster van 22 september 2003 aan de korpschef schrijft zij dat politieambtenaar J. geen toonbriefje heeft afgegeven als bewijs van het feit dat de bromfiets in beslag was genomen. In het antwoord van de loco-burgemeester van Zoetermeer van 23 oktober 2003 en in het onderzoeksrapport van inspecteur van politie V. van 15 oktober 2003 komt dezelfde betekenis van het woord "toonbriefje" naar voren. Nadat de Nationale ombudsman de klacht van verzoekster in onderzoek had genomen op 13 juli 2004, liet een medewerker van het regionale politiekorps Haaglanden weten dat normaal gesproken met een "toonbriefje" wordt bedoeld een briefje waarmee de bestuurder van een bromfiets in de gelegenheid wordt gesteld om zijn verzekeringsbewijs thuis op te halen. Nu de Nationale ombudsman bij de formulering van de klacht is uitgegaan van hetgeen verzoekster, de burgemeester en de inspecteur van politie hebben aangegeven, wordt in het verdere onderzoek met "toonbriefje" derhalve bedoeld bewijs van ontvangst na inbeslagname van de bromfiets.
3. De loco-burgemeester van Zoetermeer geeft in zijn brief van 23 oktober 2003 aan dat het krachtens artikel 94 Sv (zie Achtergrond, onder IV.) gebruikelijk is om aan de bestuurder van een inbeslaggenomen bromfiets een toonbriefje te overhandigen, waarmee men later de bromfiets weer kan ophalen. De loco-burgemeester schrijft voorts dat politieambtenaar J. heeft verklaard dat hij dergelijke toonbriefjes normaal gesproken automatisch aan de bestuurder overhandigt, maar zich niet meer kan herinneren of hij dat in het geval van verzoekster ook heeft gedaan.
4. In het door inspecteur van politie V. op 15 oktober 2003 opgemaakte onderzoeksrapport staat vermeld dat politieambtenaar J. tijdens een verhoor op 13 oktober 2003 aangaf dat hij dacht dat hij verzoekster een toonbriefje had meegegeven, maar dat dit een automatische handeling is. Hij kan zich niet herinneren of hij daadwerkelijk een toonbriefje voor verzoekster heeft uitgeschreven. Tevens staat in het onderzoeksrapport van V. dat iedere inbeslagname van een bromfiets moet worden vermeld in het goederenboek, maar dat politieambtenaar J. dit heeft verzuimd bij de bromfiets van verzoekster.

5. In zijn reactie op de klacht van 16 augustus 2004 geeft de korpsbeheerder aan dat hij dit onderdeel van de klacht gegrond acht, nu er abusievelijk geen toonbriefje (bewijs van ontvangst) is uitgereikt. In de brief van 11 augustus 2004 van de hoofdinspecteur van politie Bo., welke bij de reactie van de korpsbeheerder is gevoegd, schrijft Bo. dat de betrokken ambtenaar zich niet kon herinneren of hij, zoals hij gewend was te doen en zoals gebruikelijk is, een toonbriefje heeft uitgeschreven. Mocht hij dit zijn vergeten, dan is de klacht op dit punt gegrond, aldus Bo.

Beoordeling

6.1. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken.

6.2. Krachtens artikel 94 lid 3 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder IV.) dient na de inbeslagneming van een voorwerp een bewijs van ontvangst te worden afgegeven aan degene bij wie het voorwerp in beslag is genomen.

7. Nu de bromfiets van verzoekster in beslag was genomen door politieambtenaar J., diende deze aan verzoekster een bewijs van ontvangst af te geven. De Nationale ombudsman sluit zich aan bij de korpsbeheerder en is van oordeel dat het niet juist is dat dit niet is gebeurd.

J. heeft dan ook gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

[Author ID2: at Mon May 9 15:47:00 2005]

III. Ten aanzien van het niet noemen van zijn naam door de betrokken politieambtenaar

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er ten slotte over dat de betrokken politieambtenaar zijn naam niet heeft genoemd, ondanks het feit dat zij hier tweemaal om vroeg.

2.1. Tijdens het interne klachtonderzoek heeft politieambtenaar J. op 13 oktober 2003 verklaard dat hij verzoekster zijn naam heeft gegeven, nadat hij de bekeuringen had uitgeschreven.

2.2. De korpsbeheerder acht dit onderdeel van de klacht niet gegrond. In de brief van 11 augustus 2004 van hoofdinspecteur van politie Bo. die bij het oordeel van de korpsbeheerder is gevoegd, schrijft de hoofdinspecteur dat politieambtenaar J. heeft aangegeven dat verzoekster wilde dat hij zijn naam noemde op het moment dat hij bezig was met het uitschrijven van de bekeuringen. J. heeft toen gezegd dat hij zijn naam zou

noemen wanneer hij daarmee klaar was. Volgens J. heeft hij zijn naam genoemd nadat hij de bekeuringen had geschreven.

3. In reactie op het verslag van bevindingen deelde verzoekster op 15 juni 2005 telefonisch mee aan een medewerkster van het bureau Nationale ombudsman dat zij de betrokken politieambtenaar meerdere malen om zijn naam heeft gevraagd en dat hij na het uitschrijven van de bekeuringen naar zijn dienstnummer heeft verwezen.

[Author ID2: at Mon May 9 15:47:00 2005]

Beoordeling

4. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

3.1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen.[Author ID0: at Thu Nov 30 00:00:00 1899]

[Author ID0: at Thu Nov 30 00:00:00 1899]

3.2. Het vereiste van professionaliteit brengt met zich mee dat ambtenaren hun naam noemen indien burgers daarnaar vragen. Slechts in bijzondere gevallen, bijvoorbeeld indien een ambtenaar reden heeft om te vrezen dat de burger zijn naam zal gebruiken voor doeleinden gelegen in de privésfeer, kan hij volstaan met het noemen van een dienstnummer.[Author ID0: at Thu Nov 30 00:00:00 1899]

Voor een politieambtenaar in uniform, komt daar nog bij dat deze ingevolge het bepaalde in artikel 2 van de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder VI.), is gehouden zich, daarnaar gevraagd, te legitimeren met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt.[Author ID3: at Wed May 4 12:21:00 2005]

[Author ID3: at Wed May 4 12:21:00 2005]

In de Ambtsinstructie (zie Achtergrond onder VI.) is vastgelegd dat een politieambtenaar in uniform zich legitimeert wanneer daartoe een verzoek wordt gedaan. Indien echter het vermoeden gerechtvaardigd is dat het verstrekken van de naam van de politieambtenaar het gevolg zal hebben dat inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van die politieambtenaar zal worden gemaakt, hoeft de naam niet aan derden bekend te worden gemaakt. Er kan dan worden volstaan met het verstrekken van een dienstnummer.

5. Politieambtenaar J. was als zodanig herkenbaar toen hij verzoekster op 17 juni 2003 staande hield. Verzoekster heeft hem vervolgens gevraagd naar zijn naam. Volgens

verzoekster heeft J. niet zijn naam, maar wel zijn dienstnummer gegeven. J. heeft verklaard dat hij zijn naam heeft gegeven aan verzoekster.

6. Niet is komen vast te staan of J. zijn naam aan verzoekster heeft gegeven of slechts zijn dienstnummer. J. heeft geen reden naar voren gebracht waarom hij zijn naam niet zou willen verstrekken. De Nationale ombudsman is van oordeel dat J. zijn naam moest geven aan verzoekster, nu deze daar herhaaldelijk om vroeg. Daargelaten of J. zijn naam heeft gegeven, past in zulke gevallen bovendien - ook al wordt niet uitdrukkelijk om legitimatie gevraagd - het tonen van het legitimatiebewijs. Vast staat dat J. dit in ieder geval niet getoond heeft. Door dit niet te doen heeft J. gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden, is gegrond ten aanzien van

- het in beslag nemen van de bromfiets van verzoekster, wegens schending van het evenredigheidsvereiste;
- het niet afgeven van een toonbriefje, wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;
- het niet tonen van het legitimatiebewijs van de betrokken ambtenaar, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

ONDERZOEK

Op 26 november 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw K. te Zoetermeer, met een klacht over een gedraging van een ambtenaar van het regionale politiekorps Haaglanden. Haar verzoek werd toen niet in onderzoek genomen op grond van artikel 14 k van de Wet Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman is krachtens dit artikel niet verplicht een onderzoek in te stellen als er een procedure aanhangig is over een gedraging die nauw samenhangt met het onderwerp van het verzoekschrift.

Naar aanleiding van de brief van verzoekster van 16 februari 2004 stelde de Nationale ombudsman een onderzoek in naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden (de burgemeester van Den Haag).

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. In

verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Den Haag over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Verder is de betrokken ambtenaar in de gelegenheid gesteld om op de klacht te reageren. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoekster gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 25 november 2003 aan de Nationale ombudsman, met als bijlagen de klachtbrief van verzoekster van 22 september 2003 aan de korpschef van het regionale politiekorps Haaglanden en de klachtafdoeningsbrief van de burgemeester van Zoetermeer van 23 oktober 2003, waarin deze de klacht van verzoekster niet gegrond verklaart.
2. Nader verzoekschrift van 16 februari 2004, met als bijlage de beslissing van de officier van justitie van 8 december 2003 waarin hij de beschikking van het niet dragen van een bromfietshelm vernietigt.
3. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 13 juli 2004.
4. Onderzoeksrapport van 15 oktober 2003, opgemaakt door inspecteur van politie V.
5. Standpunt van de korpsbeheerder van 16 augustus 2004, met als bijlagen de brief van de hoofdinspecteur van politie Bo. van 11 augustus 2004 en een afschrift van de Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten, welke in werking is getreden op 1 januari 2004.
6. De reactie en de nadere reactie van het College van procureurs-generaal van 12 november 2004 en 21 december 2004 op de klacht van verzoekster.
7. De reactie van de korpsbeheerder van 25 februari 2005 op nadere vragen van de Nationale ombudsman van 12 januari 2005.

Telefoonnotities van de telefoongesprekken tussen een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman en een medewerker van het Bureau Verkeershandhaving van het

Openbaar Ministerie van 3 en 7 maart 2005.

Telefoonnotitie van een telefoongesprek tussen een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman en verzoekster op 15 juni 2005 naar aanleiding van het verslag van bevindingen.

BEVINDINGEN

Zie onder Beoordeling.

ACHTERGROND

I. Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten

(In werking getreden op 1 november 1999, geldig tot 1 november 2003, verlengd tot en met 31 december 2003)

"ACHTERGROND

Deze aanwijzing heeft betrekking op de inbeslagneming bij verkeersdelicten (misdrijven en overtredingen) door een opsporingsambtenaar in geval van staandehouding of aanhouding van de verdachte bij ontdekking op heterdaad.

De aanwijzing beperkt zich tot de voornaamste wetten en reglementen op dit gebied:

De Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994),

Het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990)

De Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) en

Het Voertuigreglement (VR).

Beslag zal worden gelegd indien dit naar het oordeel van de opsporingsambtenaar voor de bewijsvoering nodig is, maar dient niet langer te duren dan noodzakelijk in het belang van het onderzoek.

OPSPORING

(...)

2. De inbeslagneming

Voertuigen of onderdelen daarvan die niet voldoen aan de wettelijke vereisten worden in beslag genomen indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat herstel niet mogelijk is, of door de kosten ervan niet te verwachten is. Indien de demontage van het betrokken

onderdeel op een eenvoudige wijze kan geschieden, beperkt de inbeslagneming zich tot dat onderdeel. Met nadruk, ter voorkoming van misverstanden, wordt opgemerkt dat het van belang is duidelijk, schriftelijk vast te leggen wat wél en wat níet in beslag wordt genomen.

Inbeslagneming van het gehele voertuig komt ook in aanmerking als de verkeersveiligheid dat vereist, bijvoorbeeld als een verdachte bij herhaling met een voertuig een ernstig verkeersdelict pleegt.

(...)

8. Het proces-verbaal

Bij inbeslagneming wordt steeds proces-verbaal opgemaakt. Dat geschiedt ook als van inbeslagneming wordt afgezien omdat het voorwerp is hersteld of vernietigd. Het proces-verbaal wordt met de kennisgeving van inbeslagneming en een eventuele afstandsverklaring rechthebbende aan het OM toegezonden.

Een snelle inzending is nodig om op korte termijn een beslissing over de afwikkeling van het in verkeerszaken vaak omvangrijke beslag te kunnen verkrijgen.

(...)

30 WAM Overleg OM vereist (als regel) neen

1. Inbeslagneming indien: In geval van staandehouding van een bekende verdachte kan worden in beslag genomen. (...)

Opmerkingen 30 WAM:

a. Bij inbeslagneming is het uitgangspunt dat verbeurdverklaring (al dan niet met de compensatie van 33 c WvSr) op de terechtzitting wordt geëist."

II. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Artikel 14

"1. De bestuurder van een motorrijtuig dat geen kenteken behoeft, alsmede de bestuurder van een motorrijtuig als bedoeld in artikel 2, zevende lid, tweede zin, moet, tenzij bij of krachtens algemene maatregel van bestuur anders is bepaald, bij zich hebben een bij of krachtens die maatregel voorgeschreven bewijs van verzekering. De bestuurder van een motorrijtuig die bij een ongeval of een gebeurtenis is betrokken, is verplicht, wanneer hij ingevolge het bepaalde in dit lid een document bij zich moet hebben, dit behoorlijk ter inzage te verstrekken aan degenen die eveneens bij dat ongeval of die gebeurtenis zijn betrokken."

Artikel 30

"1. Hij, die als bezitter, dan wel als degene aan wie het kenteken is opgegeven, dan wel als houder in de zin van artikel 2, tweede lid, een motorrijtuig op een weg doet rijden of laat staan of toelaat dat daarmee op een weg wordt gereden of gestaan, of buiten een weg met een motorrijtuig deelneemt of toelaat dat daarmee wordt deelgenomen aan het verkeer op een terrein zonder dat hij voor dat motorrijtuig een verzekering overeenkomstig deze wet heeft gesloten en in stand gehouden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. De in het vorige lid genoemde personen worden met gelijke straf gestraft, indien zij voor een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven niet een verzekering overeenkomstig deze wet hebben gesloten en in stand gehouden.

3. De in het eerste lid genoemde personen zijn niet strafbaar, indien op hen de verplichting tot verzekering niet rust.

4. De bestuurder van een motorrijtuig die daarmee op een weg rijdt of staat of buiten een weg met een motorrijtuig deelneemt aan het verkeer op een terrein zonder dat er voor dat motorrijtuig een verzekering overeenkomstig deze wet is gesloten en in stand gehouden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie. (...)"

Artikel 31

"Op de eerste vordering van de personen, belast met de opsporing van de in deze wet strafbaar gestelde feiten is de bestuurder van een motorrijtuig verplicht het rijtuig te doen stilhouden en indien hij ingevolge artikel 14, eerste lid, artikel 17, tweede lid, of artikel 19, eerste lid een document bij zich moet hebben, dit behoorlijk ter inzage af te geven."

Artikel 33

"Handelen in strijd met de artikelen 31 en 32 wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste dertig dagen of geldboete van de tweede categorie."

Artikel 35

"Overtreding van het bepaalde bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, voor zover die overtreding uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangemerkt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste dertig dagen of geldboete van de tweede categorie."

III. Besluit van 16 september 1965, houdende vaststelling van het bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen en enkele regelen met betrekking tot het bewijs van vrijstelling

Artikel 2

"1. Behoudens het bepaalde in artikel 6 moet de bestuurder van een bromfiets bij zich hebben:

a. een geldige verzekeringsplaat, welke op de in artikel 3, tweede lid, voorgeschreven wijze op de bromfiets is bevestigd en welke behoort bij de verzekering bedoeld onder b;

alsmede

b. een document, waaruit blijkt, dat met betrekking tot de door hem bestuurde bromfiets een verzekering overeenkomstig de wet van kracht is.

2. De verzekeringsplaat en het document, bedoeld in het eerste lid, worden verstrekt door de verzekeraar."

Artikel 3

"1. Als verzekeringsplaat, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder a, geldt een vierkante plaat van 80 X 80 mm met afgeronde hoeken, waarop letters en cijfers zijn vermeld als in dit artikel omschreven.

2. De verzekeringsplaat moet worden bevestigd op het witte gedeelte van het achterspatbord in verticale of nagenoeg verticale stand en in de breedterichting van de bromfiets, op zodanige wijze dat de letters zich boven de cijfers bevinden en de letters en cijfers goed zichtbaar zijn. Indien de bromfiets meer achterwielen, behoeft slechts één verzekeringsplaat op het witte gedeelte van één der achterspatborden te worden aangebracht. (...)"

Artikel 9, tweede lid

"2. Het is verboden om als bestuurder met een bromfiets, waarop ingevolge het bepaalde in paragraaf 2 of [Author ID3: at Wed May 4 12:22:00 2005] een verzekeringsplaat moet zijn bevestigd, op een weg te rijden of te staan of buiten een weg met zodanige bromfiets deel te nemen aan het verkeer op een terrein zonder dat een geldige verzekeringsplaat op de voorgeschreven wijze op de bromfiets is bevestigd of indien de letters en cijfers van de verzekeringsplaat niet goed zichtbaar zijn."

Artikel 10a

"Overtreding van het bepaalde in de artikelen 5a, derde lid, tweede volzin, 9 en 10 is een strafbaar feit."

IV. Wetboek van Strafvordering

Artikel 94

"1. Vatbaar voor inbeslagneming zijn alle voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen of om wederrechtelijk verkregen voordeel, als bedoeld in artikel 36 e van het Wetboek van Strafrecht, aan te tonen.

2. Voorts zijn vatbaar voor inbeslagneming alle voorwerpen welke verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen.

3. Van de inbeslagneming van een voorwerp wordt, ook in geval de bevoegdheid tot inbeslagneming toekomt aan de rechter-commissaris of de officier van justitie, door de opsporingsambtenaar een kennisgeving van inbeslagneming opgemaakt. Zoveel mogelijk wordt aan degene bij wie een voorwerp in beslag is genomen, een bewijs van ontvangst afgegeven."

Artikel 134

"1. Onder inbeslagneming van eenig voorwerp wordt verstaan het onder zich nemen of gaan houden van dat voorwerp ten behoeve van de strafvordering.

2. Het beslag wordt beëindigd doordat hetzij

a. het inbeslaggenomen voorwerp wordt teruggegeven, dan wel de waarde daarvan wordt uitbetaald;

b. het openbaar ministerie de last geeft als bedoeld in artikel 116, tweede lid, onder c;

c. de machtiging als bedoeld in artikel 117 is verleend en het voorwerp niet om baat is vervreemd;

d. de bewaring ingevolge artikel 118, derde lid, door tijdsverloop is beëindigd en het voorwerp niet om baat is vervreemd.

3. Onder teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen wordt begrepen het verrichten van de in verband met de beëindiging van het beslag vereiste formaliteiten."

V. Wetboek van Strafrecht

Artikel 33a

"Vatbaar voor verbeurdverklaring zijn:

a. voorwerpen die aan de veroordeelde toebehoren of die hij geheel of ten dele ten eigen bate kan aanwenden en die geheel of grotendeels door middel van het strafbare feit zijn verkregen;

- b. voorwerpen met betrekking tot welke het feit is begaan;
- c. voorwerpen met behulp van welke het feit is begaan of voorbereid;
- d. voorwerpen met behulp van welke de opsporing van het misdrijf is belemmerd;
- e. voorwerpen die tot het begaan van het misdrijf zijn vervaardigd of bestemd;
- f. zakelijke rechten op of persoonlijke rechten ten aanzien van de onder a tot en met e bedoelde voorwerpen.

2. Voorwerpen als bedoeld in het eerste lid onder a tot en met e die niet aan de veroordeelde toebehoren kunnen alleen verbeurd worden verklaard indien:

- a. degene aan wie zij toebehoren bekend was met hun verkrijging door middel van het strafbare feit of met het gebruik of de bestemming in verband daarmee, dan wel die verkrijging, dat gebruik of die bestemming redelijkerwijs had kunnen vermoeden, of
- b. niet is kunnen worden vastgesteld aan wie zij toebehoren.

3. Rechten als bedoeld in het eerste lid, onder f, die niet aan de veroordeelde toebehoren kunnen alleen verbeurd worden verklaard indien degene aan wie zij toebehoren bekend was met de verkrijging van de voorwerpen waarop of ten aanzien waarvan deze rechten bestaan, door middel van het strafbare feit of met het gebruik of de bestemming in verband daarmee, danwel die verkrijging, dat gebruik of die bestemming redelijkerwijs had kunnen vermoeden.

4. Onder voorwerpen worden verstaan alle zaken en alle vermogensrechten."

Artikel 36c

"Vatbaar voor onttrekking aan het verkeer zijn alle voorwerpen:

- 1°. die geheel of grotendeels door middel van of uit de baten van het feit zijn verkregen;
- 2°. met betrekking tot welke het feit is begaan;
- 3°. met behulp van welke het feit is begaan of voorbereid;
- 4°. met behulp van welke de opsporing van het feit is belemmerd;
- 5°. die tot het begaan van het feit zijn vervaardigd of bestemd;

een en ander voor zover zij van zodanige aard zijn, dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of met het algemeen belang."

VI. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (Besluit van 8 april 1994; Stb. 275, in werking getreden op 1 april 1994)

Artikel 2

"De ambtenaar legitimeert zich met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt:

a. bij optreden in burgerkleding ongevraagd, tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, en

b. bij optreden in uniform, op verzoek daartoe."

VII. Mandatering aan plaatselijke burgemeester

1. De Nationale ombudsman heeft zich in verschillende rapporten kritisch uitgelaten over mandatering van de bevoegdheid tot het afdoen van klachten door korpsbeheerders. Al eerder - in de jaarverslagen van 1994 en 1997 - besteedde de Nationale ombudsman uitgebreid aandacht aan deze kwestie. In het Jaarverslag 1994 (blz. 148 e.v.) is onder meer het volgende opgenomen:

"Mede naar aanleiding van de concept-klachtenregelingen (van de regionale politiekorpsen; N.o.) die hem op dat moment al om commentaar waren voorgelegd, heeft de Nationale ombudsman zich bij brief van 25 februari 1994 tot de regiokorpsen gewend.

Hij vroeg daarbij de aandacht voor enkele punten die hij van belang achtte in verband met de behandeling van klachten over de politie.

In enkele concepten was voorzien in de mogelijkheid dat de korpsbeheerder de bevoegdheid tot afdoening van politiekklachten mandateert aan de burgemeesters in de desbetreffende regio.

Naar aanleiding daarvan merkte de Nationale ombudsman op dat de bevoegdheid tot het nemen van een beslissing op een ingediende klacht - in dit verband wel te onderscheiden van het ontvangen van, en het doen van onderzoek naar een klacht - ingevolge artikel 61 van de Politiewet 1993, is toegekend aan de korpsbeheerder. Deze bevoegdheid kan niet worden gedelegeerd.

De Nationale ombudsman bracht naar voren dat mandatering van de afdoening van klachten op zichzelf wel denkbaar is, aangezien de bevoegdheid tot afdoening dan blijft berusten bij de korpsbeheerder. Hij wees er echter op dat de mandaatgever zijn verantwoordelijkheid voor en zijn zeggenschap over de bevoegdheidsuitoefening slechts ten volle kan waarmaken in geval van mandatering aan een hiërarchisch ondergeschikte. In dit verband achtte hij een mandaat aan de regionale burgemeesters niet passend.

Bovendien gaf hij aan dat zo'n mandaat niet in overeenstemming is met de wetsgeschiedenis met betrekking tot hoofdstuk X van de Politiewet. Hij verwees in dit verband naar de Memorie van antwoord (Kamerstukken II 1992/93, 22/562, nr. 10, blz. 38):

'Afdoen van de klacht door de betrokken lokale burgemeester is in strijd met ons uitgangspunt, dat de beslissing op klachten over het regionale politiekorps in één hand behoort te liggen en wel in die van de korpsbeheerder.'

2. In het Jaarverslag 1997 (blz. 171 e.v.) haalde de Nationale ombudsman onder meer rapport 96/62 aan, waarbij het vraagstuk van de overdracht van de bevoegdheid tot het afdoen van klachten aan burgemeesters, op grond van de klachtenregeling van het regionale politiekorps Haaglanden aan de orde komt. In het rapport met nummer 1996/62 overweegt de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"De klacht van verzoeker over het optreden van de regiopolitie Haaglanden is afgedaan door de (loco-)burgemeester van Zoetermeer. Blijkens de toelichting op de 'Klachtenregeling politieoptreden Haaglanden 1994' is de bevoegdheid om dergelijke klachten in eerste aanleg af te doen, met toepassing van art. 36 van de Politiewet 1993, gedelegeerd aan de burgemeester van de gemeente waar de gedraging waarover wordt geklaagd, heeft plaatsgevonden (...)

3.2.2. De Politiewet 1993 bevat, met hoofdstuk X, een regeling voor de behandeling van klachten over de politie. Daarin is een onderscheid gemaakt tussen het ontvangen van, en het doen van onderzoek naar een klacht enerzijds, en het afdoen van de klacht anderzijds. Alleen voor de beide eerste activiteiten is voorzien in een rol van de burgemeester, niet zijnde korpsbeheerder. De afdoening van klachten is echter expliciet opgedragen aan de korpsbeheerder. Er is hier, mede gezien de wetsgeschiedenis op dit punt, sprake van een expliciete en duidelijke keuze van de wetgever. Gegeven deze keuze moet het niet aanvaardbaar worden geacht dat de afdoening van klachten, ook al gebeurt dat slechts in eerste aanleg, wordt overgedragen aan de lokale burgemeester (zie ook hetgeen de Nationale ombudsman op dit punt heeft opgemerkt in zijn Jaarverslag 1994). Het moet er voor worden gehouden dat de omstandigheid dat de Politiewet 1993, met hoofdstuk X, zelf specifieke bepalingen bevat over de taakverdeling tussen de korpsbeheerder en de lokale burgemeester, er aan in de weg staat dat hetzelfde onderwerp op een andere wijze wordt geregeld, via een delegatiebesluit ex artikel 36 van deze wet. Gelet op het voorgaande moet worden geoordeeld dat de delegatieregeling in artikel 5 van de 'Klachtenregeling politieoptreden Haaglanden 1994' zich niet verdraagt met de taakverdeling tussen korpsbeheerder en lokale burgemeester in hoofdstuk X van de Politiewet 1993."

3.1. Artikelen 5 en 6 van de Klachtenregeling politieoptreden Haaglanden 1994

Artikel 5

"Formele procedure in eerste aanleg, de afdoening

1. Afdoening van een klacht in eerste aanleg geschiedt door de burgemeester.
2. De burgemeester zendt de klager na ontvangst van het volledige dossier een brief waarin hij zijn oordeel over de gegrondheid van de klacht uitspreekt.
3. De klager wordt in de afdoeningsbrief gewezen op de mogelijkheid ten aanzien van het oordeel van de burgemeester voorziening te vragen bij de korpsbeheerder en op de mogelijkheid het oordeel te vragen van de Nationale ombudsman.
4. (...)"

Artikel 6

"Procedure bij de korpsbeheerder

1. Indien de klager zich niet kan verenigen met de wijze van afdoening van de klacht door de burgemeester kan hij schriftelijk het oordeel van de korpsbeheerder vragen.
2. De korpsbeheerder vraagt de klachtencommissie om advies.
3. De korpsbeheerder geeft in een brief aan de klager zijn oordeel over de gegrondheid van de klacht. Hij baseert zijn oordeel op het advies van de klachtencommissie. (...)
4. (...)"

3.2. In de Toelichting op de Klachtenregeling politieoptreden Haaglanden 1994 is onder meer het volgende opgenomen:

"WETTELIJK KADER

In hoofdstuk X van de politiewet 1993 (de artikelen 61 tot en met 66) wordt de behandeling van klachten voorgeschreven. Drie organen staan hierin centraal:

1. De korpsbeheerder die belast is met en verantwoordelijk voor de afdoening van klachten over personeelsleden uit het regiokorps (art. 61, lid 2 sub c).
2. De burgemeester die belast is met en verantwoordelijk voor de ontvangst van klachten (art. 64, lid 1) en het onderzoek naar klachten over personeelsleden werkzaam bij een territoriaal onderdeel van het regiokorps (art. 65, lid 1). Hij doet van zijn bevindingen mededeling aan de korpsbeheerder (art. 65, lid 1).
3. De klachtencommissie die als onafhankelijk orgaan de korpsbeheerder adviseert (art. 61, lid 2).

(...)

JURIDISCHE CONSTRUCTIE

Een klacht over een lokaal politieoptreden zegt iets over de wijze van taakuitoefening door de politie in de desbetreffende gemeente. Dit optreden vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, waar onder de burgemeester. De burgemeester dient dan ook, naast zijn wettelijk bepaalde onderzoeksbevoegdheid, een rol te krijgen in de afdoening van de klacht. Dit kan door middel van een delegatiebesluit overeenkomstig artikel 36 van de nieuwe Politiewet van de korpsbeheerder aan de burgemeester. De eenheid in beleid moet door middel van afstemming in het Regionaal College worden gewaarborgd.

De burgemeester is formeel bevoegd ten aanzien van en verantwoordelijk voor het onderzoek naar de klacht. Hij besteedt het onderzoek uit aan de onderdeelschef."

3.3. In lid 1 van art. 36 van de Politiewet 1993 wordt het volgende bepaald:

"In het beleidsplan voor het regionale politiekorps wordt aangegeven welke bevoegdheden met betrekking tot het beheer van een territoriaal onderdeel door de korpsbeheerder worden overgedragen aan de burgemeester of - bij een onderdeel dat meer gemeenten of delen van gemeenten omvat - aan de burgemeesters van de betrokken gemeenten; de uitoefening van deze bevoegdheden vindt plaats in overeenstemming met het regionale beleidsplan."